

Nr 155.

Godkänd av första kammaren den 24 maj 1916.

Godkänd av andra kammaren den 24 maj 1916.

Riksdagens skrivelse till Konungen, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetare.

(Statsutskottets utlåtande nr 97.)

Till Konungen.

I en till riksdagen den 7 april 1916 avlåten proposition, nr 175, har Eders Kungl. Maj:t under återopande av bifogat utdrag av statsrådsprotokollet över civilärenden för samma dag, föreslagit riksdagen

dels besluta, att, för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetare, skall bildas en lånefond av 3,500,000 kronor, från vilken fond lån må på högst sex år och mot 3 procent ränta utan amorteringsskyldighet tilldelas städer, köpingar, landskommuner, municipalsamhällen och väghållningsdistrikt för inköp enligt i statsrådsprotokollet angiven plan av gatsten,

dels för ändamålet bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens utlåningsfonder» för 1917 anvisa ett anslag av 3,500,000 kronor, att utgå av lånemedel, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis under 1916 av tillgängliga medel utanordna beloppet,

dels, vid bifall till vad sålunda föreslagits, besluta, att de lånemedel för produktiva ändamål, som upptägas bland inkomsterna i 1917 års riksstat, skola höjas med 3,500,000 kronor,

dels ock medgiva, att ett belopp av högst 30,000 kronor må av sjuätte huvudtitelns allmänna besparingar användas för bestridande av organisationskostnaderna för genomförande av omförmälda plan.

Då den förevarande framställningen ansluter sig till de åtgärder, som under riksdagens medverkan redan vidtagits i syfte att bekämpa arbetslösheten bland stenarbetarne, har riksdagen ej haft något att invända mot inrättandet av den föreslagna lånefonden. Vad beträffar villkoren för åtnjutande av lån från fonden har riksdagen väl ej kunnat

Bihang till riksdagens protokoll 1916. 14 saml. 54 häft. (Nr 148—155.) 3

undgå att finna den föreslagna räntefoten för lånen vara mycket låg i förhållande till den ränta, staten själv får vidkännas, men då fastställandet av en låg räntesats tydligen är förutsättningen för, att det med lånefonden avsedda ändamålet skall kunna ernås, har riksdagen ej velat ifrågasätta någon ändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag i omhandlade hänseende. Jämväl i övrigt har riksdagen funnit sig böra godkänna de i statsrådsprotokollet angivna grunderna för lånefondens användande. Riksdagen har ej heller haft något att erinra mot förslaget angående bestridandet av kostnaderna för den centrala leveransmyndighetens verksamhet.

Riksdagen har emellertid i förevarande sammanhang velat framhålla angelägenheten därav, att det — om så erfordras genom statens föranstaltande — undersökes, vilka framtidsutsikter, som kunna förefinnas för stenindustrien, på det att ej denna industri genom kostsamma statsåtgärder eller eljest genom konstlade medel under den nu pågående krisen uppehålls i större omfattning, än som kan anses berättigat med hänsyn till industriens i fråga möjligheter till framtida bestånd. Det är nämligen givetvis av vikt, att därest av en sådan undersökning skulle framgå, att antalet arbetare inom stenindustrien är större än vad som även efter krisens utgång kan förväntas bliva erforderligt, det sålunda befintliga överskottet av arbetare snarast möjligt beredes sysselsättning inom andra lämpliga yrken.

Riksdagen har sålunda *dels* beslutat att, för bekämpande av arbetslösheten bland stenarbetare, skall bildas en lånefond av 3,500,000 kronor, från vilken fond lån må på högst sex år och mot 3 procent ränta utan amorteringsskyldighet tilldelas städer, köpingar, landskommuner, municipalsamhällen och väghållningsdistrikt för inköp av gatsten, enligt i statsrådsprotokollet över civilärenden för den 7 april 1916 angiven plan; *dels* för ändamålet bland utgifter för kapitalökning under rubriken »Statens utlåningsfonder» för 1917 anvisat ett anslag av 3,500,000 kronor med rätt för Eders Kungl. Maj:t att förskottsvis under 1916 av tillgängliga medel utanordna beloppet; *dels* ock medgivit, att ett belopp av högst 30,000 kronor må av sjuätte huvudtitelns allmänna besparingar användas för bestridande av organisationskostnaderna för genomförande av omförmälda plan.

Stockholm den 24 maj 1916.

Med undersåtlig vördnad.